

עורכים מקצועיים: יעקב גולדמן, עו"ד. גלעד ברון, עו"ד.
מנהל מערכת: אורי גולדמן, עו"ד.

גיליון 541 יום ה' 10 ביוני 2010

השבוע בגיליון

הצעת חוק – הגבלת שכר מנהלים בחברה ציבורית // עקרונות לפיצוי בגין הפקעת תת קרקע בשורה לנישום הישראלי

עליון – שבח – אין חובה לדווח על עסקה במקרקעין שלפני 22.8.1963 // שבח – זכות שיתוף – יש מאין

סמכות חוקרי רשות המסים לתפוס כספים של חשוד (קובי פרץ)

ים של ביקורות באילת // אלימות בביקורות ברמת בית שמש // אקדמיית רשות המסים // דיבידנד של 220 מיליון ₪ למדינה // עוד 2,168 עו"ד

עדכונים מהשטח

מאמר

פסיקה

פסיקה פלילית

מחוץ לחוק

עדכונים מהשטח

הצעת חוק – הגבלת שכר מנהלים בחברה ציבורית

עוקף דיבידנד הפוגע ברווחי ציבור המשקיעים, ומאידך, למסלול נפרד ומנותק מכל מסלולי השכר האחרים בחברות. המנהלים נוטלים לעצמם שכר שעלותו למנהל יחיד מגיעה לעיתים לכמה מיליוני שקלים בחודש. הצעת החוק קובעת, כי שכרו של הבכיר ביותר בחברה לא יהא גבוה מפי חמישה מגובה השכר הממוצע במשק. בעזרת הצעת החוק הפערים הכלכליים בין העובד הבכיר ביותר לעובד הזוטא ביותר יקטנו. חברה תוכל להעלות את שכרו של המנהל אך ורק אם החברה חילקה דיבידנדים בהתאם לרווחיה, כלומר שכר הבכירים יושפע מרווחיה של החברה. כיום חברות משלמות שכר של מאות אלפי שקלים בחודש ללא שום קשר לרווחיהן.

◆ ביום 31.5.10 הונחה על שולחן הכנסת ע"י ח"כ מאיר שטרית, הצעת חוק החברות (תיקון – הגבלת שכר מנהלים בחברה ציבורית), התש"ע-2010.

על פי ההצעה, שכרו החודשי של מנהל כללי בחברה ציבורית לא יעלה על סכום שהוא פי חמישה מהשכר הממוצע. עם זאת מוצע, כי בשנה בה חילקה החברה דיבידנד לבעלי המניות, תהיה רשאית החברה להגדיל את שכר המנהל ובתנאי ששכרו השנתי לא יעלה על שנים עשר פעמים השכר הממוצע, בתוספת סכום השווה לשיעור הדיבידנד לו זכאי מי שמחזיק אחוז אחד ממניות החברה בעת החלוקה.

◆ עפ"י דברי ההסבר, בשנים האחרונות הרקיע שכרם של המנהלים, בעיקר בחברות הציבוריות, לסכומים אשר הופכים את השכר מחד למסלול

עקרונות לפיצוי בגין הפקעת תת קרקע

רכבות תחתיות, מנהרות למעבר כלי רכב, לסלילת תשתיות תקשורת ועוד.

◆ עד כה לא נקבעו עקרונות הפיצוי בגין הפקעה של שכבות עומק ושאלת הפיצוי הפכה לחסם בפני גורמי התכנון, גורמי פיתוח התשתיות וכן הותירה את ציבור בעלי הנכסים שבתחומם תוכננה הפקעה לתשתיות תת קרקעית באי וודאות לגבי רמת הנכונות של המדינה לשלם בגינה. לפיכך, ובמטרה לעודד שימוש ציבורי תת קרקעי בישראל, נערכה באגף שומת מקרקעין במשרד המשפטים, עבודה שבמסגרתה נבדקה השפעת קיומן של מנהרות על שווי נכסים, שמהם הופקעה שכבה מסוימת בתת הקרקע. העבודה הקיפה פרויקטים מהעולם ומהארץ ונסקרו הנוהגים הרווחים בעולם לפיצוי בגין הפקעות אלה. הכללים שנקבעו עושים אבחנה בין סוגי נכסים, קביעה התואמת את המקובל בעולם.

◆ לעיון במסמך המלא שגובש באגף השמאי הממשלתי הראשי

◆ לנוכח המגמה הכלל עולמית של פיתוח תשתיות אזוריות ולאומיות במרחב התת-קרקעי (בעיקר לבניית מנהרות למעבר כלי רכב) ומתוך ציפייה להתרחבות שימושים אלה בישראל, גיבש השמאי הממשלתי הראשי, מר אייל יצחקי, עקרונות לפיצוי בגין הפקעת תת הקרקע מבעלים פרטיים לצורך ציבורי. קביעה זו היא בבחינת הסרה של חסם בייזום תכניות פיתוח תשתיות תחבורה תת קרקעיות שמצויות בפיגור משמעותי בישראל.

◆ כתוצאה מהתפתחויות טכנולוגיות בעשורים האחרונים, ובשל המחסור בעתודות קרקע באזורים המאוכלסים בצפיפות, הולך וגדל השימוש הציבורי בעומק הקרקע. כיום, השימוש הציבורי התת קרקעי נפוץ בכל המדינות המפותחות הן בפרויקטים לאומיים והן לצרכי פיתוח אזורי. השימושים הציבוריים הנפוצים בעולם הם למנהרות עמוקות (שעומקן עשרות מטרים מתחת לפני הקרקע) למעבר

בשורה לנישום הישראלי
נדב הכהן, רו"ח
רוז'נסקי, הליפי, מאירי ושות'

הסוגיה הספציפית שנדונה באותו מקרה, כשלעצמה, איננה בעלת השלכות מרחיקות לכת, אך קביעותיו הנחרצות והעקרוניות של השופט רובינשטיין, באותו מקרה, חשובות הן עד למאוד.

◆ בין היתר, קבע השופט, כי חובת המדינה להגינות יתרה בהתנהגותה בכל דרכיה ברורה לדידו כשמש בצהרי היום, עד כי אינה טעונה אסמכתאות. ועוד קבע השופט, כי בית המשפט העליון עמד פעמים רבות על חובותיה של המדינה כנאמן הציבור, ואף ציטט מדברי כב' השופט זמיר, כי חובת ההגינות החלה על הרשות כלפי האזרח היא המקור הרעיוני של כללים שונים, המסדירים את היחסים שבין הרשות לבין האזרח.

◆ בדבריו אלה כיוון **כב' השופט רובינשטיין**, ככל הנראה, לכך שבמקרים מסוימים מעלה רשות המיסים טיעונים מקצועיים שאינם עולים בהכרח בקנה אחד עם טיעונים שהיא מעלה במקרים אחרים.

◆ גולת הכותרת, לטעמנו, הינה בדבריו של השופט רובינשטיין בדבר מס אמת, ואלו הם:

"כשם שהמחוקק, הרשויות ובתי המשפט מצווים ועושים להיאבק במניפולציות ובהערמות בתחום המס, שמטבע הדברים מועד לפורענויות אשר כאלה, שכן מטבע האנוש רבים הם שאינם ששים לתשלום מס - כך חובתם גם לתת יד לכך שהנישום לא ייפגע בלא צורך, במובן של מס אמת..."

◆ ניתן אם כן לצפות בעתיד למקרים בלתי שגרתיים, בהם עשוי הנישום לטעון בפני בית המשפט, כי המס שהוטל עליו על ידי רשות המיסים בישראל איננו בגדר מס אמת, אף אם החוק מאפשר את הטלתו.

◆ שנים לא מעטות שלטה בכיפה הגישה המשפטית, לפיה רשאי פקיד השומה לתקוף כל הפחתת מס בלתי נאותה (מה גם שהדבר הותר במפורש במסגרת סעיף 86 לפקודת מס הכנסה) ומנגד כאשר נקלע הנישום לתאונת מס אין לו על מי להליו, אלא על עצמו בלבד.

מסרים מאוזנים יותר נכללו במהלך השנים, בכל זאת, בפסקי דין מסוימים (במיוחד לאחר דברי נשיא בית המשפט העליון לשעבר, **כב' השופט אהרון ברק**, בע"א 165/82, **קיבוץ חצור נגד פקיד השומה רחובות**) אך העדר הוראה ברורה, המתירה לפקיד השומה להימנע מהטלת מס בלתי נאותה, הייתה בעוכרי הנישומים.

◆ המילניום השלישי יביא עמו, ככל הנראה, בשורה לנישום הישראלי, ועוד נזכה לראות כיצד יתגשמו דבריה של **כב' השופטת ב. אופיר-תום**, משנת 1998, בעמ"ה 83/93 (**אינונסט-אימפקס בע"מ**), כלהלן:

"ייתאמר תחילה ומיד כי כלל הברזל שאמור להנחות את פרשן דין המס בדרכו הפרשנית, הוא כי תכליתם האובייקטיבית של דיני המס, הינה איזון האינטרסים בין הנישום לרשות המיסויית, כך שבסופו של דבר, תוצאת המס תהיה צודקת, סבירה והגיונית, לגבי הנישום, כמו לגבי הרשות. תוצאה זו, מכל מקום, אמורה להוביל ליצירת מצב שבו, מצד אחד, לא ייצא הנישום וידיו על ראשו על ידי חיובו במס שהחוק לא התכוון לחייבו בו; ומצד שני, לא תימצא קופת הציבור הולכת ומתרוקנת, על ידי מתן אפשרות לעקיפת דין המס..."

◆ מקורה של האופטימיות הזהירה שאנו מפגינים בשורה ארוכה של פסקי דין חדשניים (שרבים מהם ניתנו ע"י **כב' השופט מ. אלטוביה**, בבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו), אך בעיקר בדבריו הברורים והחד-משמעיים של **כב' השופט א. רובינשטיין**, שנאמרו בבית המשפט העליון **ביום 13.5.2010** בע"א 10011/07 (**פור חברה לניהול תיקי השקעות בע"מ**).

העיתון המקצועי לענייני מסים

העליון: אין חובה לדווח על עסקה במקרקעין שלפני 22.8.1963 ע"א 8923/09 א. הרמן לפיד בע"מ נ' מנהל מיסוי מקרקעין מרכז

◆ **ועדת הערר מס שבח בתל אביב - י. בן שלמה - נשיא בדימו'; ד. מרגליות, עו"ד; י. מונד, רו"ח:**

◆ ביום 18.10.1974 נכנס לתוקפו חוק מס שבח מקרקעין (תיקון מס' 5), התשל"ה-1974 (להלן – "תיקון מס' 5"). סעיף 3 לתיקון מס' 5 עוסק ב"בתחולה והוראות מעבר": "(א) מי שלפני תחילתו של החוק העיקרי קנה זכות במקרקעין וזכותו טרם נרשמה בפנקסי המקרקעין, יהיה חייב בתוספת מס כמפורט להלן; לצורך זה רשאי הוא למסור בכל עת הצהרה וחייב הוא לעשות כן לפני רישומה של הזכות בפנקסי המקרקעין...."

◆ ועדת הערר קבעה, כי הוראות סעיף 3(א) לתיקון מס' 5 אינן גורעות בשום פנים ואופן מחובת הדיווח המוטלת על המוכר, ומקום שבו דיווח מוכר על עסקה שבוצעה לפני תחילתו של החוק העיקרי, הרי קמה חובת תשלום מס הרכישה על הקונה, אפילו בחר האחרון משקולים השמורים עמו לא לדווח על העסקה. הפירוש לסעיף 3(א) לתיקון מס' 5, לו טוען ב"כ המשיב, קרי כי חובת תשלום מס הרכישה קמה אפילו אם דווח על העסקה רק ע"י המוכר, מתיישבת היטב עם הוראות החוק העיקרי. אילו רצה המחוקק להתנות על הוראות סעיף 73 לחוק העיקרי, מקום שבו נקנו מקרקעין לפני תחילתו של החוק העיקרי ולהקים את חובת תשלום מס הרכישה, רק כאשר הקונה מסר הצהרה כנ"ל היה חייב לקבוע זאת מפורשות בתיקון מס' 5.

◆ הוראות סעיף 3(א) לתיקון מס' 5, באו אך ורק כדי להקל על הקונה שרכש מקרקעין לפני תחילת תקפו של החוק העיקרי ואפשרו לו להצהיר תוך שנתיים מיום פרסומו של תיקון מס' 5, שאז ישלם תוספת מס לפי השווי של הזכות ביום שרכש אותה; אולם מקום שבו בחר הקונה עצמו לא לעשות כן, הרי קבע המחוקק כי שווי המקרקעין לצורך חישוב המס, יהיה כשוויים ביום מסירת ההצהרה.

◆ בנוגע לאופן חישוב השווי ליום ההצהרה, קבעה הוועדה, כי יש לקבוע את שווי הזכויות הבנייה של הקרקע כריקה ופנויה, כפי הזכויות שהיו בשנת 1962, לפי שוויה בעת ההצהרה בשנת 2005 מותאמת לשווי הזכויות, ולכן יש להעמיד את ערך הקרקע על \$1,500,000 ליום ההצהרה.

בית משפט העליון – כב' הנשיאה ד. ביניש, כב' הש' ס. גובראן, כב' הש' נ. הנדל:

◆ בית המשפט העליון ביטל את החלטת ועדת הערר, בהתאם להסכמת הצדדים, וקבע, כי המערערת לא תחוייב בתשלום תוספת מס ו/או מס רכישה בגין העסקה מיום 31.12.1962.

התוצאה:

◆ הערעור התקבל בהסכמה.

ניתן ביום: 1.6.2010

ב"כ המערערת: עו"ד א. פסי

ב"כ המשיב: עו"ד ע. לינדר

◆ ביום 31.12.1962 נחתם חוזה מכר בין רשות הפתוח ע"י מינהל מקרקעי ישראל לבין העוררת (להלן – "הסכם המכר"), לפיו רכשה העוררת את המקרקעין הידועים כחלקה 72 בגוש 6016 באזור התעשייה בחולון (להלן – "המקרקעין"). נכון למועד החתימה על הסכם המכר היו המקרקעין ריקים, ללא כל מבנה בנוי עליהם.

הסכם המכר נחתם טרם חקיקת חוק מס שבח מקרקעין, התשכ"ג - 1963 (כשמו עד 1.1.2000) (להלן – "חוק המיסוי").

◆ לאחר רכישת המגרש בנתה עליו העוררת שלושה מבנים ובהם 45 יחידות.

בין השנים 1966-1969 התקשרה העוררת בחוזים למכירת כל היחידות שנבנו על המקרקעין (להלן – "היחידות").

בעת רכישת המקרקעין ובניית היחידות עליהם טרם בוצעה ונרשמה חלוקה לגביהם, ולכן לא ניתן היה לבצע העברת הבעלות על שמות הרוכשים.

בפועל נרשמה חלוקה כזאת כבר בשנת 1979 אבל הרוכשים לא ידעו על כך. נתון זה נתגלה, ככל הנראה לרוכשים רק בשנת 2004. החלקה המקורית הפכה להיות חלקה 36 בגוש 6785 (להלן – "החלקה").

הן העוררת והן הקבלן הפסיקו את פעילותם, ונמחקו מרישומי רשם החברות. החלקה נותרה רשומה על שם מדינת ישראל בלשכת רישום המקרקעין.

◆ רוכשי היחידות, ביקשו לגרום להעברת הבעלות בחלקה על שמם ולכן נקטו בהליך משפטי ה"פ 1535/04 בבית המשפט המחוזי בתל-אביב. ביום 13.2.05 ניתן על ידי בימ"ש המחוזי פס"ד, לפיו מונה כונס נכסים לצורך ביצוע הפעולות הדרושות לשם רישום בית משותף ורישום היחידות על שם הרוכשים השונים.

◆ ביום 22.10.06 שלח מינהל מקרקעי ישראל מכתב אל כונס הנכסים ובו אישר כי לא יתנגד לרישום הבית המבוקש ולאחר מכן לרישום הרוכשים.

ביום 9.3.05 פנתה העוררת אל המשיב וביקשה להמציא אישור לגבי מס רכישה בגין רכישת המקרקעין. על פניה זאת השיב המשיב כי לא נמצאת אצלו כל הצהרה בגין העסקה הנ"ל. לפיכך, הגיש כונס הנכסים הצהרה ע"ג טופס 7002.

ביום 23.8.05 נשלחה הודעת שומה ע"י המשיב לפיה על העוררת לשלם מס רכישה בשיעור 5% משווי החלקה בשלמותה ליום ההצהרה שנקבע על ידו לסך \$2,520,000. העוררת הגישה השגה וביום 30.1.06 דחה המשיב את ההשגה.

◆ השאלה הנדונה במקרה זה, האם רכישת מקרקעין לפני תחילת חוק המיסוי שאינה נרשמת חייבת במס רכישה. אם התשובה חיובית, מהו המועד הקובע וכיצד מחשבים את השווי לצורך תשלום המס.

זכות שיתוף - יש מאין

ו"ע 09-09-4199 ואכ"מ ואח' נ' מנהל מס שבח חיפה

שנרכשה לפני הנישואין וטען לשיעור מס רכישה מופחת החל ברכישת "דירה יחידה".

◆ כמו כן נקבע במקרה הנ"ל, כי אם "מוכרחים אנו לבחון אם יש למר פלם זכויות בדירה הראשונה לצורך שיעור המס המופחת. זכויות אלה יכול מר פלם לקבל בדרכים שונות, הוא יכול להיות בעל זכויות קניין ממש בדירה הזו מכוח הסכם ממון או הסכם אחר, או כל דרך אחרת..."

אם יש לעוררת זכויות בדירה, אין היא עוד בגדר רוכשת "דירה יחידה". אין מחלוקת, כי הקניין שבדין בדירה הוא בידי העורר, הרשום בלבד. אין גם מחלוקת, כי מאז נישואי הזוג, מתגוררת המשפחה בדירה, אשר מהווה את התא המשפחתי, ולא בדירה הנוספת.

◆ השאלה הנשאלת היא מהו הסיווג המשפטי במקרה כזה של זכויות העוררת, שאינה הבעלים הרשום, על פי הלכת שיתוף הנכסים. בע"א זהבה בריקר נ' ישראל בריקר, פ"ד כ' (1) עמ' 589 בעמ' 597 נקבע, כי העובדה שהנכס רשום על שם אחד מבני הזוג "עשויה לשמש הוכחה לכאורה מכוח דיני הקניין, שהנכס הזה שייך לו בלבד. ואף על פי כן, אפשר שהעובדות יצביעו על כוונת הצדדים שגם לבן הזוג האחר יהיה אינטרס קנייני בנכס ההוא ואז יהיה מן הדין להכיר באותו קניין שביושר ולתת לו תוקף".

הזכות שבידי בן הזוג לפי הלכת השיתוף הפעילה היא זכות שביושר בנכס שבבעלותו החוקית של בן הזוג האחר והיא קיימת ופועלת כלפי כולי עלמא (ראה ע"א 446/69 יובל לוי כנאמן של נכסי בצלאל גולדברג נ' שושנה גולדברג, פ"ד כ"ד (1) עמ' 813 בעמ' 820).

במקרה דנן, מגורי המשפחה במשך שנים בדירה, אורח חייהם והתנהגותם, מקנה לעוררת זכות שביושר בדירה (ראה ע"א 388/76 הניה כבשני נ' מנהל מס שבח, פ"ד ל"א (3) עמ' 251).

◆ לאור האמור לעיל, המסקנה אליה הגיעה הוועדה, הינה שלעוררת זכויות שביושר בדירה ואין לראותה בגדר רוכשת "דירה יחידה" ועל כן, אין היא זכאית לשיעור מס רכישה מופחת.

התוצאה:

◆ הערר נדחה.

ניתן ביום: 3.6.2010.

ב"כ העוררים: לא צוין.

ב"כ המשיב: לא צוין.

◆ העוררים הם זוג נשוי שנישא ביום 25.5.2003. בני הזוג לא ערכו ביניהם הסכם ממון. העורר רכש דירה בת שני חדרים בחיפה, ביום 5.2.2001, לפני הנישואין (להלן: "הדירה"). העוררים וילדיהם מתגוררים בדירה.

◆ ביום 15.1.2009, רכשו העוררים בחלקים שווים, דירת מגורים נוספת בת ארבעה וחצי חדרים בחיפה (להלן: "הדירה הנוספת"). העוררים ביקשו לחשב את מס הרכישה בגין חלקה של העוררת ברכישת הדירה הנוספת, כדירת מגורים יחידה, מאחר ואין בבעלותה דירת מגורים אחרת. המשיב דחה את בקשת העוררים כאמור והעוררים הגישו השגה. ההשגה נדחתה על ידי המשיב מהסיבה שלא נערך הסכם ממון בין בני הזוג. המשיב קבע את שיעור מס הרכישה על פי שיעור המס הרגיל החל על רוכש דירה רגילה.

לטענת העוררים, על העוררת צריך לחול מס רכישה בשיעור מופחת, היות והדירה הנוספת שנרכשה הינה דירתה היחידה ואין לה כל זכות בדירה שרכש בעלה לפני הנישואין.

◆ ביהמ"ש המחוזי בחיפה - מ. סלוצקי - נשיא בדימוס, ג. יחזקאלי - גולן - רו"ח, ש. פסטנברג - רו"ח:

מס רכישה מוטל על מי שרוכש זכות במקרקעין, כך קובע סעיף 9 לחוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה), התשכ"ג-1963 (להלן: "החוק"). בסעיפי המשנה של סעיף 9 הנ"ל, נקבעים שיעורי המס משווי הרכישה. בסעיף זה נקבע שיעור מס מופחת ברכישת דירת מגורים שהיא "דירתו היחידה" של הרוכש.

אין חולק, כי העוררים רכשו ביחד את הדירה הנוספת ושיעור המס המופחת מתבקש רק לגבי רכישת חלקה של העוררת. הפחתה זו מותנית בכך שהדירה שנרכשה היא דירתה היחידה של העוררת. נטען, כי הדירה הנוספת של העוררת היא הדירה אותה רכש בעלה לפני נישואיהם המשמשת כמדור למשפחתם.

◆ הוועדה בחנה אם זו "דירתה היחידה" של העוררת, על פי הכללים שנקבעו בע"א 3185/03 מנהל מס שבח מרכז נ' פלם, פ"ד נ"ט (1) עמ' 123 בעמ' 130: "מוכרחים אנו לבחון את כלל דירותיו ואת כלל רכישותיו של מר פלם עצמו, מוכרחים אנו לבחון אם רכש דירה קודמת, אם קיבל דירה קודמת בירושה, במתנה או בכל דרך אחרת, אין לדעת אם הרכישה היא רכישת "דירה יחידה" אם אין בוחנים אם היו רכישות אחרות אם לא ואם יש לנישום דירות אחרות, אם לא..." (במקרה הנ"ל רכש מר פלם דירה עם אשתו שהייתה בעלת דירה

סמכות חוקרי רשות המסים לתפוס כספים של חשוד
 ע"פ 30548-05-10 יעקב פרץ נ' מדינת ישראל

◆ באשר לטענה, כי המשיבה תפסה כספים שלא לצורך חקירה, אלא לצורך גביית מס, הרי שהסמכות לתפוס חפצים, הקבועה בסעיף 32 לפקודת מעצר וחירוף, רחבה ביותר וכוללת כל "חפץ אם יש לו [לשוטר] יסוד סביר להניח כי באותו חפץ נעברה, או עומדים לעבור, עבירה...". המשיבה הצהירה, כי סכומי הכסף שנמצאו בכספת נתפסו כחלק מהחקירה הפלילית המתנהלת נגד, ושיש חשד, כי אלה הועלמו מרשויות המס ולכן נעברה בהם העבירה. משכך, תפיסת סכומי הכסף נעשתה כדין מכוח הצו והסמכות הקבועה בסעיף 32 לפקודת מעצר וחירוף כמובא לעיל.

◆ "מעבר לנדרש", מתייחס בית המשפט להוראות **סעיף 109 לחוק מע"מ**, בקובעו, כי המונח "טובין" מוגדר בסעיף 1 לחוק מע"מ, והיא ממעטת מתחולת המושג "טובין" – **"ניירות ערך ומסמכים סחירים וזכויות בהם"**. הפסיקה קבעה, כי מסמכים סחירים כוללים גם שטרות כסף. לפיכך, **"הגדרת 'טובין' איננה כוללת כסף, ובהתאמה כסף איננו 'נכס'".** בית המשפט אינו סבור, כי המחוקק התכוון לכלול במונח "מסמכים אחרים" שבסעיף 109(א)(2) גם שטרות כסף שניתן לתפוסם. הרחבת המונח "טובין" בסעיף 109 לחוק מע"מ, נועדה לשרת את מטרת החירוף והתפיסה שאיננה רק לתפוס טובין שיש חשד שנעברה בהם או לגביהם עבירה, אלא גם לתפוס כלי הובלה, פנקסים ומסמכים אחרים שעשויים לשמש ראיה לביצוע עבירה. גם מהוראות סעיף 108 לחוק מע"מ ניתן ללמוד, כי המונח "מסמך" מתייחס אינו מכוון לחול על שטרות כסף, וכך גם ביחס לסעיף 111(ט) לחוק מע"מ, הקובע, כי מסמך או פנקס שנתפסו והם דרושים למי שממנו נתפסו או לאדם אחר, רשאים הם לעיין בהם או לצלמם, "והמנהל רשאי לפי בקשתם להחזירם להם ורשאי הוא להתנות את ההחזרה במסירת צילומם למנהל". לפיכך קובע בית המשפט, כי גם בהקשר זה לא נראה, כי מסמך או פנקס שנתפסו לפי סעיף 109(א) לחוק מס ערך מוסף, אשר ניתן להחזירם לעוסק לאחר צילומם, כוללים שטרות כסף.

התוצאה:

◆ הערר נדחה.

ניתן ביום: 03.06.10

ב"כ העורר: עו"ד ח. לוי, עו"ד א. ברזילי
ב"כ המשיבה: עו"ד מ. כספי

◆ **בית משפט השלום בי"ם** נעתר לבקשת המשיבה ליתן צו חיפוש נגד העורר לפי סעיף 23 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחירוף), בחשד לביצוע עבירה של העלמת הכנסות. במסגרת החירוף נתפסו בביתו של העורר מסמכים שונים וכן סכומי כסף רבים בכספת שהייתה רשומה על שם של העורר ואמו בבנק. טענות העורר בבית משפט השלום לביטול הצו לעניין תפיסת הכספים, נדחה. על החלטה זו הוגש הערר נשוא החלטה זו.

◆ **לטענת העורר**, הצו שמכוחו נתפסו הכספים בטל, מאחר שבית המשפט לא סימן בטופס ההחלטה באם הוא נעתר לבקשה המשיבה לערוך חיפוש בכספת, אם לאו. בנוסף נטען, כי הכספת רשומה גם על שם אמו של העורר, ואילו הצו ניתן רק כלפי העורר, וגם זו סיבה לבטל הצו. בנוסף נטען, כי סכומי הכסף שנתפסו אינם דרושים לחקירה, והמשך החזקתם נועד להבטיח – שלא כדין – את גביית המס שהעורר חייב בו. בנוסף נטען, כי בהתאם לסעיף 109 לחוק מע"מ, אין לחוקרים סמכות לתפוס כספים, שכן אלה אינם נכללים בגדר "טובין" הניתנים לתפיסה על פי הוראות סעיף זה.

ביהמ"ש המחוזי י"ם – כב' הש' אפעל – גבאי:

◆ יש לדחות את הערר. באשר לפגם שנפל בהחלטת בית המשפט בהוצאת הצו, המדובר בפגם טכני שאין בו כדי לפסול את הליך החירוף והתפיסה שנעשו מכוחו של הצו. אמנם לא סומנה הבחירה בחלופה המקבלת את הבקשה, אך לא סומנה גם החלופה הדוחה אותה ולא ניתן פירוט בדבר נימוקי הדחיה. סעיף 26 לחוק הפרשנות קובע, כי סטייה קלה מטופס שנקבע בחיקוק, "שאינן בה כדי לפגוע בעיקר או להטעות, אינה פוסלת את הנעשה לפיו". מקל וחומר הדברים אמורים במסמך שלא נוצר על פי דבר חיקוק. הצו הסמיך במפורש את עובדי מס הכנסה ועובדי מע"מ לערוך חיפוש בביתו של העורר או בכל מקום או כתובת אחרת שיש לו חזקה בהם, לרבות כלי רכב וכספות, כולל כספות בנקים.

◆ באשר לטענה, כי הכספת רשומה גם על שם אמו של העורר, הרי שלאחר שנוכחו בנתון זה, גבו עובדי המשיבה הודעה מאימו של העורר, אשר הודתה שהיא אינה יודעת מהי תכולת הכספת. סעיף 23 לפקודת מעצר וחירוף מאפשר ליתן צו לעריכת חיפוש בכל מקום. בענייננו, התבקשה עריכת החירוף בביתו של העורר ובכל מקום אחר או כתובת שיש לו חזקה בהם, לרבות כספות, ובאותה לשון נוסח גם הצו. על אף שהבעלות בכספת רשומה על שם העורר ואימו, ניתן לומר בהחלט, כי המדובר במקום הנמצא בחזקתו של העורר. במה דברים אמורים, זאת במיוחד לאור טענת האם, כי לא ידעה על קיומה, ולא ידעה מה יש בה. מעבר לכך, אין ברישום הכספת במסמכי הבנק כדי להוות ראיה מכרעת בשאלת הבעלות בתכולתה.

אקדמיית רשות המסים

מינהל המכס ברשות המסים, יחד עם **אוניברסיטת חיפה**, סיכמו בימים אלה על פתיחת תוכנית לימודים לתואר ראשון, במסלול רב תחומי עם חטיבה מורחבת בנושא סחר בינלאומי, בשנת הלימודים הקרובה (תשע"א). התוכנית תכלול מגוון רחב של נושאים בתחום סחר החוץ, ניהול מערכת סחר החוץ של ישראל, ניהול שרשרת ההספקה, חוק וסחר בינלאומי כל זאת לצד מקבצי לימוד בנושאים כגון משפט, ניהול עסקים וקורסים בכלכלת ישראל. מינהל המכס רואה חשיבות רבה במינוף תחום הסחר הבינלאומי ושרשרת הסחר כתחום אקדמאי מוכר, לכן לקח על עצמו את ההובלה להופכו לתואר אקדמי ראשון ושני בישראל. ועדה שהוקמה ע"י ראש מינהל המכס, **מר דורון ארבלי**, המליצה על מתכונת מתאימה. התקיימו מספר רב של פגישות עם מספר מוסדות אקדמאיים, במטרה לפתוח תוכנית לימוד ספציפית לתארים ראשון ושני. התוכנית מיועדת בפרט לעובדי מינהל המכס, לעובדי רשות המסים ולכל אלו העוסקים בתהליכי סחר החוץ של ישראל, ובכלל זה סוכני מכס, משלחים, סוכני אוניות וכו'.

אלימות בביקורות ברמת בית שמש

משרד מע"מ רמלה, ערך ביום שישי הקודם מבצע ביקורות שטח בבית שמש, במהלכו בוקרו 94 עסקים בענף המסחר הקמעונאי. אולם נדמה, כי המבצע ייזכר בשל התקהלותם של תושבי רמת בית שמש, תוך שהם מגדפים ומקללים את מבקרי מע"מ, עניין שחייב את התערבות המשטרה לחילוץ העובדים. מטרת המבצע היו חשיפת עבירות מס, העמקת הגביה והגברת ההתרעה באמצעות נוכחות מאסיבית בשטח. בביקורות שנערכו במרכז העיר ובאזור התעשייה נבדקו 56 עסקים ונמצאו ליקויים ב- **21% מהם**. בעלי העסקים, בהם נמצאו ליקויים של אי רישום תקבולים והפרשי קופה, הוזמנו למשרד להמשך ביקורת. בביקורות שנערכו ברמת בית שמש נבדקו 38 עסקים, אולם הקלסר שהכיל את טפסי הביקורות "נעלם" בעת התקהלות תושבי השכונה והחילוץ ע"י המשטרה. מנהלת משרד מע"מ רמלה, **איריס בן דוד**, הודיעה, כי בכוננת המשרד לשוב ולערוך ביקורות נוספות ובאזור רמת בית שמש, בפרט.

ים של ביקורות באילת

בשעות הלילה המאוחרות ביום 8.6.10, בין המבלים שפקדו את מועדון הלילה באילת נראו גם מבקרי מס הכנסה, שבביקורתם נמצא אי רישום תקבולים בסך 4,200 ש. הביקורת במועדון היתה אחת מ-155 ביקורות שערך **משרד השומה אילת**, בימים האחרונים באזור אילת, במסגרת מבצע ביקורות ניהול ספרים רחב היקף, הממשיך גם בימים אלה ונערך בשיתוף **משרד חקירות מס הכנסה ירושלים** ובגינתו ירדו לאילת עשרות מבקרים וחוקרים ממשרדי מס הכנסה בארץ. מהממצאים עד כה עולה, כי **ב- 22%** מהביקורות נמצאו אי רישום תקבולים וליקויים מהותיים בניהול ספרים, ו-5 בעלי עסקים הועברו לחקירה. בביקורת בדוכן למכירת ביגוד והנעלה בטיילת התברר כי בעל הדוכן העלים קניות. הוא נחקר ע"י חוקרי מס הכנסה והודה בהשמטת קניות בסך 400,000 ש. לטענתו, החשבונות אבדו. הביקורות נערכו בעסקים מענפי המסחר והשירותים והתמקדו בעיקר בנוטני שרות לתירות ונופש, בכלל זה הדוכנים בטיילת, עסקים מתחום השייט והצלילה, יחידות דוור, שווקים ועוד. לדברי **פקיד שומה אילת, מר שלומי מרק**, נוכחות המבקרים בשטח נועדה להגביר את ההרתעה ולשפר את רמת הציות לדני המס. לדבריו, הביקורות נערכו בהתאם לתכנון מוקדם ונבחרו, בין השאר, עסקים להם נרשמו ליקויים בעבר, עסקים לגביהם היה מידע לכאורה על העלמות מס ובחלק מהעסקים אף נערכו קניות ביקורת מקדימות.

עוד 2,168 עו"ד

ביום 10.6.10 יתקיים טקס ההסמכה של 2,168 עורכי/ות הדין החדשים/ות, שיצטרפו ללשכת עורכי הדין, במרכז הקונגרסים הבינלאומי, בנייני האומה בירושלים. בכך יעלה מספר עורכי הדין הפעילים בישראל ל-45,925.

דיבידנד של 220 מיליון ש"ח למדינה

בטקס שנערך ביום 2.6.10, לשכת **שר האוצר במעמד שר האוצר, ד"ר יובל שטייניץ ודורון כהן מנהל רשות החברות הממשלתיות** העניקו יו"ר **רפאל- מערכות לחימה מתקדמות בע"מ**, מר אילן בירן והמנכ"ל **ידידיה יערי** המחאה על סך של 220.708 מיליון ש"ח לפקודת מדינת ישראל. תשלום הדיבידנד למדינה מתבצעת לאור פרסום התוצאות הכספיות של החברה לשנת 2009.

מס פקס מערכת ושיווק: דרך מנחם בגין 132, מגדל עזריאלי 1
 תל אביב 67021; טל. 03-6966416 פקס. 03-6953991 masfax@bezeqint.net

מערכת העיתון תשמח לקבל פניות, הערות והארות, לגבי סוגיות ושאלות שמתעוררות בתחום המס במישור הפלילי, האזרחי, איסור הלבנת הון ונושאים אשר ברצונכם שיקבלו התייחסות / כיוסי. האמור בעיתון זה אינו מהווה יעוץ מקצועי, חוות דעת, סקירת המצב המשפטי ו/או הדין הרלבנטי טל. 03-6966733 (למקרים דחופים: 054-4492973) פקס. 03-6966744

אין לצלם, להעתיק או להפיץ בדרך אחרת גיליון זה, או חלקים ממנו, ללא היתר בכתב ומראש מהעורכים.